

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Compendium Privilegiorum, Et Gratiarum Societatis Jesu

Pragae, Anno M.DCC.III.

VD18 13723553

Exemptio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65423)

sis, & interdictis à jure, vel statutis Ordinariorum, nullam excommunicationis, seu censuræ, aut peccati maculam incurunt: nisi ipsi Excommunicati essent specialiter denunciati. Concessit Eugenius IV. Monachis S. Iustinæ per Bullam, dat. 30. Jun. 1426. Incipit. *Etsi quaslibet*: est 11. in Bull. Regul. in n. 17. & Iulius II. Olivetanis per Bullam, dat. 1. Jun. 1507. Incipit: *Etsi ad universos*: est 12. in Bull. comm. in n. 23.

A quibus Excommunicationibus Nostri possint absolvere, vide verbo Absolutio. Et an Nostri possint commorari in terris excommunicatorum, &c. vide verbo Hæretici. § 1. Vide etiam circa hoc verbum, qua habentur verbo Correctio. §. 2. & verbo Apostatae. §. 7. verbo Interdictum, ac verbo Prælati. §. 2.

EXEMPTIO.

§. 1.

Societas, ejusque bona eximuntur ab Ordinariis, solique sedi Apost. subjiciuntur.

Societas, & universi illius Socii, ac personæ, illorumque bona quæcumque, ab omni Superioritate, jurisdictione, & cor-

& correctione Ordinariorum sunt exempta, ac libera, susceptaque sub Sedis Apostolicæ protectione. Paulus III. pag. 11. & idem corroboratur per Bullam à Clem. VI. pro Eremitanis dat. 14. Kal. Aug. Anno 6. Incipit: *Ad fructus uberes*: est 1. in Bull. Reg. & ab Eugenio IV. confirmante per suam Bullam alias Decessorum Bonifacii IX. & Martini V. ut in Comp. Minor. V. *Exemptio*. n. 15. 16. Iuxta quod tam personæ, quàm res Societatis eximuntur à jurisdictione quorumlibet Ordinariorum, & Prælatorum, ac personarum Ecclesiasticarum, ac in jus, & proprietatem B. Petri, & Sedis Apostolicæ, & sub eorum speciali & immediata protectione suscipiuntur: ita quod præfati Prælati, aut quævis alia persona, nequeat etiam ratione delicti, seu contractûs, vel rei de qua agitur, ubicumque committatur delictum, ineatur contractus, aut res ipsa consistat, jurisdictionem quomodolibet exercere. Pariter qui sunt de Societate, per litteras Apostolicæ Sedis, aut Legatorum, seu Delegatorum ipsius, conveniri à quocumque minimè possunt, nisi hujusmodi Apostolicæ litteræ de hoc indulto, & Ordine Nostro expressam faciant mentionem. Concessit Clem. IV. Minoribus per Bullam, ut in eorum Comp. V. *Exemptio* n. 1. & V. *Conveniri in judicio*. n. 1. 2. & Sixtus IV.

per Bullam dat. 31. Aug. 1474. Incipit: *Regimini*: est 14. in Bull. Regul. n. 15. Idem Pontifex similibus litteris, eadem die expeditis, confirmavit hujusmodi Indultum Gregorii XI. pro Dominicanis. Habeturque in eodem Bull. Bullâ 33. Sixti IV. n. 17.

Quibus tamen casibus Tridentina Synodus nos Episcopis subjecerit, patet multis locis, ut sess. 5. c. 2. de Reform. sess. 6. cap. 3. de Reform. sess. 7. c. 7. § 14. de Reform. à versu Addendo § infra. Item sess. 23. c. 15. § sess. 24. cap. 1. de Reform. Matrim. vers. Quòd si quis Parochus, § c. 2. de Reform. § ibidem cap. 4. versu Nullus. Item sess. 25. cap. 4. vers. Qui verò, § seq. § c. 11. § 13. quoad precedencias, § 14. ac 16. in fine de Regul. prater alia, qua suis locis in hoc Compendio nonnumquam reperientur.

§. 2.

Nostri post tria vota substantialia etiam simplicia, ab Ordinariis eximuntur.

Eos, qui in Societatem admissi, biennio probationis peracto, tria vota substantialia, tametsi simplicia emiserint, aut in futurum emittent, à quorumvis Ordinariorum, & Delegatorum, seu aliorum Iudicum jurisdictione omnino exemptos esse, habetur in Constitutione Gregorii XIII. pag. 78.

§. 3.

Noſtri ſine Superioris conſenſu ad quodvis officium ſive exercitium, etiam à Cardinalibus, &c.

Nullus ex Religioſis, ſub Obedientia Societatis degentibus, à quibusvis quacumque Eccleſiaſtica, vel ſeculari dignitate ſeu auctoritate fungentibus, etiamſi Cardinales ſint, vel Patriarchæ, Synodi, Communitates, Capitula, aut Officii hæreticæ pravitatis Inquiſitores, ac Commiſſarii, vel Iudices, tam ipſius Officii, quàm Ordinarii, vel Delegati, ad quodvis munus, officium, vel exercitium, etiam in defectum aliorum, abſque expreſſo ſui Superioris conſenſu, ac etiam mandato, adigi, vel cogi poteſt. Gregorius XIII. pag. 80.

Uſum huius Privilegii interdixit P. Claudius litteris, datis 20. Martii 1589. & Congr. V. Decr. 21. pro regionibus Tribunali Inquiſitionis Hispanica ſubjectis.

§. 4.

Non tenentur ſolvere Decimam, etiam Papalem.

De Domibus, ac Collegiis, & eorum prædiis, hortis, aliisque locis, quæ juxta Noſtrum Inſtitutum habere poſſumus; aut de iis, quæ pro eiſdem emendis, No-

bis pro tempore legari, aut donari contigerit; & denique de aliis bonis per Societatem, ejusque Collegia possessis, & obtentis, non tenemur solvere aliquam Decimam, etiam Papalem, seu Canonicam portionem exhibere, nec ad præstationem procurationum, aut exactionum, collectarum, vel provisionum quarumcumque; nec ad id etiam per litteras Apostolicas compelli, nisi ejusmodi litteræ de hoc indulto de verbo ad verbum, ac de Societate fecerint mentionem. Quòd si per Sedem Apostolicam ex piis legatis, dispositis, vel relictis, aliqua pars alteri piæ, vel non piæ causæ sit concessa, aut concedatur, Nostri, ac nostra, seu Nobis legata & relicta, aut aliàs in Nostrum favorem disposita, sub his concessionibus non comprehenduntur, nisi de Nobis, & hoc indulto, & Pontificis voluntate specifica fiat mentio in eisdem, & non per clausulas generales idem importantes. Paulus III.

§. 5.

Præcedentis paragraphi ampliatio per Gregor.

Ea quæ præcedenti §. sunt præscripta, cum specifica mentione Domuum Probationis confirmavit Pius IV. pag. 27. & seq. exemptionemque pro potiori cautela concedendo à quibusvis Decimis, etiam
Papa-

Papalibus, prædialibus, personalibus, quartis, medietatibus, & aliis fructuum partibus, subsidiis etiam caritativis, & aliis ordinariis oneribus, etiam pro expeditione contra infideles, defensione patriæ, ac aliâs quomodolibet, etiam ad Imperatorum, & inferiorum Principum instantiam impositis; & quamvis in ipsa impositione caveatur, quod nulla prorsus exemptio cuiquam adversus illa suffragetur. Idemque per omnia confirmavit Gregorius XIII. pag. 59. ubi quoad hoc derogat dispositioni cap. *Nuper*. de Decimis.

§. 6.

Eximuntur etiam à gabellis, &c.

Eadem exemptione, quoad pleraque ex dictis, gaudet Societas per privilegium Eugenii IV. concessum Monialibus S. Claræ; Habetur ex Bulla Eugenii IV. data Idib. Aug. 1439. Incipit: *Licet Romanus Pontifex*: est 29. in Bull. Regul. ubi & quoad gabellas expressè exemptio conceditur: habetque præfatum privilegium insignes clausulas, nè derogari possint. Habetur per Bullam Bonifacii VIII. datam 5. Non. Jun. anno 2. Incipit: *Laudabilis*: est 3. in Bull. Regul. Sixti IV. pro Carmelitis 1. Decemb. 1476. Incipit: *Dum attentata*: est 37. ibid. Clementis VII. pro Camaldulensibus, dat. 27. Jul. 1528.

Incipit: *Vestrum Ordinem*: est 23. in Bull. comm. & Pii V. pro omnibus Regularibus dat. 29. Jul. 1567. Incipit: *Dum ad uberes*: est 11. in Bull. comm. Similiter & quoad pleraque ex prædictis suffragatur aliud privilegium Bonificii IX. concessum Prædicatoribus per Bullam, datam 3. Kal. Maji. an. 3. Incipit: *Etsi pro cunctorum*: ut in eorum Privilegiis, impressis Romæ Anno 1670. p. 63. eamque confirmavit Martinus V. per Bullam, datam Ibid. Julii. A. 3. Incipit: *Ad summi Apostolatus*. ibip. p. 66. ubi expressè etiam eximuntur, nè pedagja, & telonea, & alias exactiones quibusvis Regibus, seu aliis personis Ecclesiasticis, vel secularibus solvere teneantur.

S. 7.

Eximuntur à quacumque collecta seu contributione, ratione personarum vel rerum, ad refectorem pontium, &c.

Per privilegium concessum Ordini S. Joannis Hierosolymitani, eximuntur etiam Nostri amplissimè à quacumque jurisdictione, & à quacumque collecta, seu contributione, ratione personarum, vel rerum, etiam ad refectorem pontium, fontium, furnorum, murorum, seu Ecclesiarum, etiamsi forsan eatenus per abusum, seu alterius privilegium, vel negligenti-

gligentiam, etiam per longissimum tempus taliter observatum non fuisset. Concessit Clemens VII. Militiæ S. Joannis Hierosolymitani: & confirmavit Pius IV. per Bullam datam 1. Julii 1560. Incipit: *Circumspecta*: est 9. in Bull. comm. in n. 37. & Pius V. pro Militia S. Lazari dat. 7. Kal. Febr. 1567. Incipit: *Sicuti bonus Agricola*: est ibid. 28. in n. 15.

S. 8.

Supradicta non possunt Nostris imponi à Regibus & Principibus.

Per Privilegium item Congregationis Canonorum S. Salvatoris, definitum est, nè quis Rex, Principes, Duces, Marchiones, Barones, Milites, Nobiles, Laici, Communitates, Universitates, Magistratus, Rectores, & Officiales Civitatum, Terrarum, Castrorum, & diocesium quorumcumque, nostris seu rebus, seu personis, audeant vel præsumant gabellas, talias, datia, collectas, etiam pro pontium refectionibus, aut viarum reparationibus, aliave onera seu gravamina inferre, indicare, vel imponere. aut indicta & imposita exigere, sub excommunicationis, & maledictionis æternæ pœnis: quas, nisi præsentium habitâ notitiâ prorsus destiterint, ipso facto incurrant. Habetur per Bullam Julii II. dat. 4. Non. April. 1512. Inci-

Incipit: *Inter ceteros*: est 30. in Bull. comm. in n. 37. & ejusdem Pontificis pro Olivetanis, dat. prid. Non. Junii. 1507.

Incipit: *Etsi ad universos*: est 12. ibid. in n. 25. & Leonis X. pro Camaldulensibus, dat 4. non. Julii, 1513. Incipit: *Etsi à Summo*: est 2. ibid. in n. 28.

Facultas, ut fiat dicta notificatio, communicatur Provincialibus, & iis quibus ipsi commiserint.

§. 9.

Imponentes ipso facto excommunicantur.

Per privilegium Minorum, de quo in eorum Compendio V. *Exactiones*. §. 1. imponentes angarias, vel alias impositiones, vel alia quævis damna Nostri, sunt excommunicati ipso facto: & si contumaces ab his non destiterint, à solo Papa possunt absolvi.

§. 10.

Nostri nō tenentur visitare, aut inquirere, vel Monialium curam suscipere.

Non tenentur Nostri, etiam per litteras Apostolicas, nisi de hoc indulto, & Societate expressam fecerint mentionem, Officium correctionis, seu visitationis, aut inquisitionis, Monasteriis, vel Ecclesiis, seu quibuscumque personis impendere, vel procedere ad cognitiones causarum, citationes partium, & denuntiationes sententiarum

tiarum, interdicti, vel excommunicati-
onis: nec denique recipere curam Monia-
lium, seu quarumlibet personarum religio-
farum. Paulus III. pag. 12. & seq. Nec
item cogi possunt ad audiendas Moniali-
um confessiones. Habetur per Bullam
Clem. IV. pro Minoribus dat. 12. Kal.
Aug. A. 1. Incipit: *Virtute conspicuos*:
est 4. in Bull. comm. in n. 14. & Sixti IV.
pro iisdem dat. 31. Aug. 1474. Inc: *Regi-
min*: est 14. ibid. in n. 16. & 38. & ejuf-
dem Pontif. pro Carmelitis, dat. 1. Dec.
1476. Incipit: *Dum attenta*: est 37. ibid.
in n. 89. & Julii II. pro Minimis dat. 31.
Julii 1506. Incipit: *Virtute conspicuos*:
est 26. in Bull. Regul. in n. 12.

*Observandum nihilominus est circa hoc,
quod definitum est in Conc. Trid. sess. 25. c.
12. de Regul. §. 11.*

§. II.

*Non possunt cogi ad testimonium per-
hibendum.*

Nostri non tenentur jurare de calu-
mnia. Habetur per plures Bullas: Hono-
rii III. pro Carthusiensibus, dat. 5. Idus
Febr. A. 2. Incipit: *Cum dilecti Filii*: est
3. in Bull. comm. Eugenii IV. pro Mona-
chis Congr: S. Justinæ, dat. 30. Junii. 1436.
Incipit: *Regularem vitam*: est 9. in eodem
Bull. in n. 14. & Julii II. pro Olivetanis
eadem,

eadem, quæ supra in §. 8. sed in n. 24. & Leonis X. pro Camaldulensibus, ut supra §. 8. sed in n. 29.

§. 12.

Plures Nostrorum exemptiones.

Per privilegium EVGENII IV. concessum Monachis S. Justinæ, cogi non possumus ad hoc, ut in Nostris locis Missæ, aut alia divina celebrentur, Ordines conferantur, vel agitentur causæ civiles, seu criminales, processiones convocentur, aut Synodi, conventus, seu quævis congregationes tam Ecclesiasticarum, quam laicarum personarum congregentur, seu quòd loca Nostra deputentur ad usum, hospitium, habitationem, detentionem, & incarcerationem Ecclesiasticarum, vel laicarum personarum. Et præsumens attentare contra omnia, aut aliquod prædictorum, cujuscumque conditionis, aut status sit, nisi factâ ei de hujusmodi indulto notitiâ destiterit, ipso facto sententiam excommunicationis incurrat. Habetur per Bullam ejus Pontificis, dat. 7. Kal. Martii 1434. Incipit: *Etsi ex debito*; est 2. in Bull. Regul. in n. 3.

Facultas notificandi, cujus in hoc §. fit mentio, communicatur Provincialibus, & iis, quibus ipsi commiserint.

§. 13.

Nostris

*Nostri non tenentur accedere Conci-
lia, & Synodos.*

Quando contingit fieri Concilia Gene-
ralia, Provincialia, seu Synodalia, etiam
Apostolicâ, aut quavis authoritate fir-
mata, seu quasvis Congregationes Eccle-
siasticarum, vel Laicarum Personarum,
cujusvis dignitatis, aut status existant; Præ-
lati Societatis seu ejus Personæ, ad ea ire,
seu mittere nullatenus compelli possunt,
etiam per litteras Apostolicas, specialem
mentionem non facientes de hoc Indulto.
Habetur per Bullam Eugenii IV. citatam
§. proximè superiori, sed in n. 2. & Julii
II. per Bullam, suprâ citatam §. 8. sed in
n. 24. Et Leonis X. ut suprâ, eodem §. 8.
sed in num. 26.

§. 14.

Eximuntur Nostri à solutione jurium.

Nostri exempti sunt à solutione Jurium,
etiam Synodaliû: à qua solutione exi-
muntur etiam Presbyteri, curam animarum
exercentes in Ecclesiis Societati unitis.
Concessum fuit Fratribus Hospitalis S. Io-
annis Hierosolymitani à Pio V. per Bul-
lam, datam 9. Novemb. 1568. Incipit:
Etsi cuncta: est 77. in Bullario commu-
ni. & Gregorii XIV. iisdem Fratribus, dat.
30. Aprilis 1591. Incipit: *Quanta Chri-
stiana Reipublica*: est §. ibid.

Vide

Vide verbo *Pralati*. §. 2. & verbo *Pro-
cessiones*; & verbo *Privilegia*. §. 11. & ver-
bo *Inquisitores*.

EXERCITIA
SPIRITUALIA.

Vide verbo: *Indulgentia*. §. 34.

EXTREMA
UNCTIO.

*Infirmis intrâ Nostras domos admini-
strari potest Extrema unctio.*

X Privilegio, concessio Cleri-
cis Regularibus, possunt No-
stri ministrare Sacramentum
Extremæ Unctionis, non so-
lum Sociis, sed & Mercenariis famulis
Operariis Societatis, & quibusvis hospi-
tibus, etiam secularibus, & extraneis,
quos in locis, vel habitationibus Societatis
tunc reperiri contigerit; etiam Dicecesā-
norum, & Sacerdotum Curatorum, aut ali-
orum quorumcumque licentiâ minimè re-
quisita: & in casu, quo non daretur spa-
tium petendi talem licentiā propter re-
pentinam necessitatem, etiam quibuscum-
que